S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

O.Z. K-2000, združenie ARS PRO FEMINA
s finančnou podporou MK SR.

TVORBA DEKORATÍVNYCH OZDÔB ZO STUDENÉHO PORCELÁNU

Technologický postup a námety pre tvorbu seniorov, v rámci projektu MÚZY NESTARNÚ

Postup vypracovala: Mgr. Amália Lomnická

Vhodnosť techniky pre seniorky

- Ide o jednoduchý postup výroby modelovacej hmoty, ktorá môže nahradiť tradičné modelovacie materiály (keraplast, modurit, vizovické cesto) .
- Ženy môžu pri nej využiť materiály a pomôcky bežne používané v kuchyni.
- Samotné modelovanie je terapeutická aktivita – hnetenie, tvarovanie, či povrchová úprava hmoty pôsobia ako uvoľňovač stresu
- Seniorky môže k tvorbe motivovať i predvianočný čas, keďže uvedená modelovacia hmota je vhodná na výrobu vianočných ozdôb
- Ide o taký postup tvarovania a modelovania hmoty, v ktorom sa osobitne uplatňuje zmysel pre detail a dekoratívnosť.

ČO JE STUDENÝ PORCELÁN?

- **Studený porcelán** je univerzálna modelovacia hmota, ktorú milujú tak dospelí, ako deti.
- V skutočnosti však nejde o porcelán, hoci sa táto hmota po vysušení naň podobá. Jeho „pravlasťou“ je **Argentína**. Tamojší obyvatelia zo špeciálnej zmesi kukuričného škrobu, lepidla, oleja a glycerínu pripravovali nádherné **dekorácie a ozdoby**.
- V súčasnosti patrí studený porcelán k najobľúbenejším hobby materiálom aj vzhľadom k tomu, že ide o netoxický, lacný a tvárny materiál.
- Z tejto hmoty možno pripravovať ako **dekoratívne ozdoby, tak aj drobné umelecké plastiky.** Tie si však vyžadujú viac skúsenosti, zručnosti a tak trochu aj sochárske cítenie.

MATERIÁL A POSTUP PRI TVORBE DEKORATÍVNYCH OZDÔB ZO STUDENÉHO PORCELÁNU

- **MATERIÁL:** Existuje viacero variantov prípravy studeného porcelánu. My uvádzame najjednoduchší variant, pri ktorom budeme potrebovať :

  rovnaký diel sódy bicarbony, solamylu (kukuričný, alebo zemiakový škrob) a vody. Keďže ide o rovnaké diely , môžete ako odmerku použiť nádobku z vysypanej sódy. Odporúčame zarobiť si aspoň po dva diely uvedených ingrediencií.

- **POSTUP:** Do teflónovej panvice nasypeme a vlejeme všetky ingrediencie v rovnakom pomere, premiešame a začneme prihrievať za stáleho miešania na miernom ohni. Po dosiahnutí určitej teploty sóda začne reagovať syčaním a budú sa tvoriť hrudky. V miešaní však musíme pokračovať ešte pár minút, pričom znížime plameň, kým sa zmes neoddeľuje od stien tak, že panvica je takmer úplne čistá. Hmota je horúca a tak sa jej nedotýkame rukami, ale pomocou kuchynského riadu ju preložíme na kuchynskú utierku, kde ju necháme vychladnúť do teploty, ktorú naše ruky znesú a ručne ju vymiesime, ako keby sme miesili obyčajné cesto.

POVRCHOVÁ ÚPRAVA STUDENÉHO PORCELÁNU

- Na hladko vymiesenú hmotu prenesieme na kuchynskú dosku a rozvaľkáme ju ako pevné cesto.
- Ešte pred vykrajovaním rôznych tvarov formičkami, môžeme na povrchu hmoty vytvárať určitý reliéf otláčaním rôznych predmetov (krištáľ, hrubá tkanina, pečiatky a pod.)

Ďalšie možnosti zdobenia

- Pri zdobení možno, osobitne už po vykrojení určitého tvaru, modelovať hmotu aj jemným modelovacím náradím na fondán.
- Z hmoty môžeme vytvárať kvietky, tvarovaním a postupným nalepovaním okvetných lístkov k sebe. Dekorovať môžeme aj kontúrovacími farbami Hmotu môžeme pred vykrajovaním zafarbiť potravinovými, či akrylovými farbami.

Modelovanie, farbenie, spájanie tvarov

- Hmotu môžeme vyvaľkať na tenko a následne z tejto „placky“ vystrihovať a vykrajovať čo potrebujeme - napríklad ruže.
- Môžeme ju **zafarbiť akrylovými farbami**, ktoré po vyschnutí prelakujeme bezfarebným lakom v spreji, samotnú hmotu môžeme farbiť už počas miesenia temperovými a akrylovými farbami.
- Ak spájame naše dielko z niekoľkých častí, nanesieme na spoj trochu lepidla.
- Dekorovať môžeme aj **konturovacími farbami na sklo**

SUŠENIE, FINÁLNA ÚPRAVA

- Studený porcelán je hmota ktorá začne tvrdnúť už pri procese modelovania a jeho vytvrdenie je úplne prirodzený proces, ku ktorému netreba nič, len čas.
- **Sušenie výtvorov** je priamo úmerné ich hrúbke a trvá od 12 hodín približne do troch dní. Sušiť sa dá pri izbovej teplote, alebo na zapnutom radiátore, na ktorý sme najprv položili papier na pečenie.
- Zo **studeného porcelánu** je možné vytvoriť čokoľvek, záleží len na našej fantázii, zručnosti a predstavivosti.
- **PRAJEME KRÁSNE VIANOCE**

  S VLASTNORUČNE VYTVORENÝMI OZDOBAMI!!